

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Gottlieb Christophori Harles Anthologia Graeca Poetica

Harless, Adolf Gottlieb Christoph

Baruthi, MDCCXCII.

VD18 13527622

Carmen II.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18225

CARMEN II.

1 Ἄλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικίτης γένος ἐσέ,
 Θαρσεῖτ, ὕπω Ζεὺς ἀνχένα λοξὸν ἔχει.
 Μήδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φο
 βεῖσθε,
 Ἴθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνήρ ἔχέτω,
 5 Ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ με
 λαίνας
 Κῆρας, ἴσ' ἀνγαῖσιν ἠελίοιο, φίλας.

dos, siue ut terribilior sit hostibus, animaduertit Klotzius, et excitat Aristoph. Vesp. 1078. vbi Steph. Bergler et Scholiast. sunt conferendi. Sic Ammian. Marcell. XVI. 12. Silius Ital. V. 526. (vbi Heinsius et Drakenb. plura excitarunt loca) *Labitur infelix, atque appetit enervento Tellurem exspirans.*

1. ἀλλ'. Agedum. vide ad Tyrt. I. 15. Hercules inuidus, ἀνικίτος, in antiquis monumentis haud raro occurrit. v. Montefalcon Antiqq. Expliq. tom. I. p. II. tab. 134. aliosque a Klotzio laudatos. Ex progenie Herculis Sparta reges fuere, et haec nobilitas toti generi tribuitur. confer. Cornel. Nepot. XVII. c. I. 2. ibique a me et Stauerio notata. Sens. Memores estote auctoris generis vestri fortis atque inuicti, et intrepidi estote, firmam habete fiduciam.

2. Iupiter transuersum ceruicem nondum habet, h. e. nondum nobis irascitur, nondum nos contemnit, neque saum nobis auxilium denegat: sed fauet adhuc et propitius est. *Respicere* enim dicuntur dii, quando operantur, iuuant et curant aliquid: contra oculos auertere, aut tergum ostendere, irae diuinae signum credebatur.

5. 6. vulgo Ἀνγαῖσιν κῆρας ἠελίοιο φίλας. sed Klotzius amplectitur viri cuiusdam docti in Obsf. Miscell. vol. I. tom. I. pag. 128. emendationem: μελαίνας κῆρας ἼΣ' (in star, aequae) ἀνγαῖσιν ἠελίοιο φίλας, et Brunck rescripsit. Sensus est: vitam habe inimicam, hoc est contemne, mor-

Ἴσε γὰρ ὡς Ἄρεως πολυδακρύου ἔργ' ἀρίδηλα,
 Εὖ δ' ὄργην ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου.
 Καὶ πρὸς Φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
 Ὡς νέοι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἤλάσατε. 13
 Ὅι μὲν γὰρ τολμῶσι παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
 Ἔς τ' αὐτοσχεδίνην καὶ προμάχους ἰέναι,
 Παιρότεροι θνήσκουσι, σάουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω,
 Τρῆσαντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή·
 Οὐδεὶς ἂν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα, 15
 Ὅσσ' ἐὰν αἰσχρὰ πάθῃ, γίγνεται ἀνδρὶ
 κακὰ.

Ἄργαλέον γὰρ ὀπίσθε μετάφρενον ἔσι δαΐζειν
 Ἀνδρὸς Φεύγοντος δηῖω ἐν πολέμῳ.

Ἄισχρον δ' ἔσι νέκυς κατακείμενος ἐν κονίῃσι
 Νῶτον ὀπίσθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος.

C 3

Ἄλλὰ

tis atra fata, h. e. mortem (v. Mimnerm. II. 5.) aequae
 ac lucem solis, h. e. vitam ama. Ἄυγαὶ ἡελίς idem est
 ac φάος ἡελίς vita. v. Theogn. 426. al.

8. ὄργην, h. l. ingenium, i. e. conditionem. v. Klotz.

9. πρὸς (pro vulgato μετά) ex cod. recepit Brunck. a
 partus - fuistis.

14. τρῆσαντ.] poet. a τρέω, deinde τρέμω, tremo. in
 vers. superiore post ὀπίσσω supple ὄντα.

15. λέγων ἀνύσειεν est Graecismus: ἀνύω perficio cum
 participio λέγων innuit promptitudinem dicendi. S. nemo
 prorsus singula illa mala, (quae turpiter fugientem e
 proelio insequuntur, infamia, mors, v. carmen supe-
 rius,) verbis subito promteque explicaret. v. Plut. Ari-
 stoph. 413. Daruills ad Chariton. pag. 560. Viger. et
 Hoogeu. de Idiotism. gr. dict. VI. 2. pag. 350.

18. πόλεμος, vt Latinorum bellum, saepe ponitur pro
 proelio, pugna.

19. κατακείμενος, vide ad Tyrt. I. v. 22.

20. in tergo cuspidē hastae vulneratus: in tergo autem

Ἄλλὰ τις εὐ διαβαῖς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισι,
 Στηριχθεῖς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδῶσι δακῶν,
 Μήρους τε, κνήμας τε κάτω, καὶ σέρνα, καὶ
 ὤμους

Ἄσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος.

25 Δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος,
 Κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς.

Ἐρδων δ' ὄβριμα ἔργα, διδασκέσθω πολεμίζων,
 Μηδ' ἐκτὸς βελέων ἐσάτω ἀσπίδ' ἔχων.

Ἄλλὰ τις ἐγγὺς ἰὼν αὐτοσχεδὸν ἔγχει μακροῦ
 30 Ἡ ἕξει οὐτάζων, δῆϊον ἀνδρ' ἐλέτω.

Καὶ πόδα παρ' ποδὶ θεῖς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος
 ἀσπίδ' ἐρείσας,

Ἐν

vulnera accipere, apud Graecos, praecipue Lacedaemonios, et Romanos turpissimum habebatur.

v. 21. 22. vide ad prius Tyrtaei carmen v. 31. 32.

24. γαστρὶ ventre, vel. h. l. vt Hertelius bene vertit, umbone, audacter dicitur: a Graecis vero plurimas corporis humani partes ad alias res audacius transferri, vberime docet Klotz. S. se totum lato clypeo contegens. adde Brieger.

26. δεινός, vide ad Pythagor. 44. Cristis autem in galeis utebantur non solum ad ornatum, sed etiam ad terrorem incutiendum, vt Klotz late docet. adde Io. Iac. Witteri sub praesidio Io. Henr. Lederlini habitam disput. de Galeis veterum. Argentor. 1716. inprimis cap. 3. pag. 12. sqq.

28. ἐκτὸς βελέων malim, vti nostrates; außer dem Wurf, βέλος enim denotat et telum, et iectum. Sens. quilibet ita stet, et ita clypeum teneat ac moderetur, vt a telo iectuque non possit feriri ac vulnerari.

29. ἐγγὺς ἰὼν et ἀνδρ' ἐλέτω, imitatus paene videtur Virgil. X. Aen. 632. totas implicuere inter se legitque virum vir. Idem certe sensus est.

31. Locis a Klotzio adlatis, de phalange et militi-

Ἐν δὲ λόφῳ τε λόφῳ καὶ κυνέην κυνέη,
 Καὶ σέρνον σέρνω πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
 Ἡ ξίφος κώπην, ἢ δόρυ μακρὸν ἐλών.
 Ἕμεῖς δ', ὧ γυμνῆτες, ὑπ' ἀσπίδος ἀλλοθεν³⁵
 ἄλλος

Πτώσσοντες, μεγάλοις σφάλλετε χειρμαδίῳις,
 Δούρασί τε ξεσοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς
 Τοῖσι πανοπλίαις ἐγγύθεν ἰσάμενοι.

bus in acie dense stantibus, adde Curtium III. 2. 13. Macedonum acies torua sane et inculta, clypeis hastisque immobiles cuneos et conferta robora virorum tegit. Ipsi phalangem vocant peditum stabile agmen, vir viro, armis arma conferta sunt.

33. πεπλημεν. pro vulgato πεπαλημένος, scripsit Brunck, et interpretatur πελαδαῖς, πλησιάζων.

35. 36. ὑπ' ἀσπίδος - πτώσσοντες, sub scuta vos abscondite. Plerumque alias metus notionem et actionem adiunctam habet verbum. σφάλλετε, minus vsitatum, magisque poeticum hoc vocabulum praefert Klotzius alteri, quod etiam dedit Vrsinus, βάλλετε: sensus vero idem est: grandes iacitate lapides.

38. τοῖσι πανοπλίαις, rescripserunt Vrsinus, Hertel etc. et placet Klotzio, quem vide. sed quam Brunck e cod. Stobaei rescripsit lectionem, eam ego recepi. pro ἐγγύθεν vulgo etiam πλησίον. S. stantes prope grauis armaturae milites.

CALLINI EPHESII ELEGIA *).

Ἴ Μέχρις τεῦ κατάκειθε; κοτ' ἄλκιμον ἔξετε
 θυμὸν,
 ὦ νέοι; εἰδ' αἰδέειδ' ἀμφιπερικτίονας,
 ὦδε λήην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
 ἦδαι· ἄταρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει.
 Καί

*) *Stobaei* auctoritate Sermon. XXXXIX. *Brunck*, quem in textu sequutus sum, *Gnomicis poetis gr.* pag. 58. et *I. G. Brieger* l. c. pag. 41 sqq. hanc elegiam, vel potius hoc Fragmentum, tribuerunt *Callino*. Inter reliquias *Tyrtaei* post alios recepit *Klotz*, pag. 97. sqq. qui singula copiose explicuit atque illustravit, et ad quem magistros ablegamus. Quisquis auctor est, imitatio *Tyrtaei* esse videtur.

v. 1. μέχρις τεῦ (h. e. τινος,) scil. χρόνα et κοτ' ion. pro ποτε.

v. 2. compara *Hom.* Il. ε. 529. sqq. — ἀμφιπερικτίονας sunt in genere οἱ περιοικῶντες, in specie οἱ περιοικῶντες Σπάρτην τὴν μητροπόλιν, *Lacedaemonii*, cuiuscumque fuerint vrbis *Laconicae* ciues, excepta *Sparta*, *Spartiatum* imperio parentes. v. *Valcken.* ad *Herodot.* IX. pag. 696. Quae significatio propria si menti obuersata est poetae, elegia haec ad alium, quemcumque *Alexandrinum* forsan *Tyrtaei* imitatore[m] potius, quam ad *Callinum*, *Ephesios* suos, ad fortitudinem animumque capiendum, excitaturum, referenda videtur.

v. 3. ἦδαι eleganter vsurpatur de otiosis, desidibus, pugnam detrectantibus. nubem exemplorum collegit *Klotzius*.

v. 4. Versum, qui deest, *Camerarius* ex ingenio sic suppleuit: Εὐ νύτις ἀπὶ δα θεῶν ἐναντιβίως πολεμίζαν. Sequens autem versus est grauis exhortatio ad fortitudinem, nobilitatem et constantiam animi.